

Jak financovat extrémně drahé projekty v době stamiliardových schodků rozpočtu? Fiala chce sáhnout do penzijních fondů!

- editor007 | 28. března 2024

ČESKO: Vláda Petra Fialy (ODS) řeší, jak financovat extrémně drahé projekty v době stamiliardových schodků rozpočtu. Sáhnout by si mohla například na prostředky, které si lidé spoří na důchod. V současné době probíhá debata o tom, jaké zákony by se kvůli tomu měly změnit. Jednou z oblastí, na kterou by se tyto prostředky mohly využít, je financování výstavby jaderných bloků, na které bude potřeba jeden, respektive téměř dva biliony korun. Tuto možnost podporuje i opoziční hnutí ANO.

Ministr dopravy Martin Kupka (ODS) pro Echo24 řekl, že vláda se myšlenkou využití volných prostředků dlouhodobě zabývá. „Nejedná se jenom o jádro, ale o financování dalších oblastí, samozřejmě se státem garantovaným úročením, to je klíčová podmínka. Aktivně to nyní řešíme včetně toho, jaká legislativa, respektive jaké zákony by se musely měnit. Dáváme dohromady, o jaké nástroje by se mohlo jednat. Jedním z nich by kromě financí z důchodových fondů mohly být třeba volné peníze pojišťoven,“ uvedl Kupka.

Místopředseda hnutí STAN Lukáš Vlček uvedl, že osobně tuto iniciativu podporuje. „Jeden z neduhů české ekonomiky je, řekněme, nízká dynamika kapitálového trhu. Česká ekonomika tento potenciál využívá výrazně méně, než je tomu v okolních zemích. Nemalé zdroje, které mají občané uloženy například v důchodových fondech by podle mého názoru mohly být investovány mnohem efektivněji také do projektů se státní garancí, jako je například výstavba nových jaderných zdrojů či investice do dopravní infrastruktury,“ řekl pro Echo24 Vlček.

„Pro drobné investory, kteří takto řeší své spoření na důchod, se jedná o investice s nízkou rizikovostí a zároveň se rozvíjejí kapitálové zdroje v ekonomice, které v současné době nepracují úplně optimálně a mohou pomoci financovat výrazné investice národního významu,“ dodal Vlček.

S ambicí souhlasí také lidovci. „Osobně se domnívám, že zejména finance dobrovolně spořené ve třetím pilíři důchodového systému by měly být investovány i do infrastrukturních a dalších strategických projektů státu. A to s přiměřeným tržním výnosem a zejména s minimální mírou rizika. A není důvod, aby mezi tyto projekty nepatřila také výstavba bloků jaderné elektrárny,“ řekl pro Echo24 ekonomický expert KDU-ČSL Michael Kohajda.

Havlíček: Miliardy budoucím seniorům místo bank

Návrh v neděli podpořil také exministr průmyslu a obchodu Karel Havlíček (ANO). Ten zároveň tepe vládu za to, že dosud nepředložila a podle něj už ani nepředloží důchodovou reformu. „Připravuje celou řadu parametrických změn, ale to nejdůležitější, tedy důchodové pilíře, nepředkládá. Bez toho to ovšem není možné. Pouze rezat nestačí. Musí se začít motivovat ekonomicky aktivní lidi, kteří si začnou spořit,“ řekl pro Echo24 Havlíček.

„Proto navrhujeme státem garantovaný pilíř, který by byl využit pro investice například do jádra nebo dopravní infrastruktury. Stát si bude muset půjčovat na veřejném trhu a je otázkou, proč by měl splácet stovky miliard na úrocích bankám, když může zhodnotit peníze budoucím seniorům. Říká se tomu skandinávský model. Mimo jiné podobně to již činí v Německu. Lidé by měli jistotu, že

o peníze nepřijdou, rozumné úroky, byli by součástí budování infrastruktury a stát by získal částečné zdroje na výstavbu," dodal Havlíček.

Podle posledních informací by měla cena výstavby čtyř jaderných bloků být jeden bilion korun v cenách roku 2020, respektive po přepočtu dle indexu spotřebitelských cen je konečná částka asi 1,75 bilionu korun. Časový harmonogram není zatím daný, nejbližší je projekt dostavby jednoho bloku jaderné elektrárny v Dukovanech.

Penzijní fondy nejsou kasička

Hlavní ekonom banky Creditas Petr Dufek pro Echo24 řekl, že v penzijních fondech měli na konci loňského roku účastníci uloženo necelých 600 miliard korun. „To není nijak ohromující suma peněz, která by mohla řešit problém zajištění životní úrovně budoucích penzistů a vlastně ani dostatečný balík na financování vládních investic, jak se někdy navrhuje. A to především proto, že to není žádná hromádka peněz, na které je možné jen tak sáhnout jako do pokladničky,“ uvedl Dufek.

„Většina z těchto peněz je dávno zainvestovaná do různých forem dluhopisů a akcií, takže volných peněz třeba na běžných a termínovaných účtech je tam jen asi 80 mld., z nichž velkou část představuje nutná likvidita pro fungování celého systému,“ dodal ekonom

Pokud by tyto fondy měly financovat primárně některé veřejné investice, musí k tomu mít podle Dufka dostatečnou (ziskovou) motivaci. „Zároveň, pokud tak budou činit, nebudou nakupovat třeba státní dluhopisy, kterými se financuje státní dluh nebo průběžné deficitní hospodaření rozpočtu, takže je bude muset nakoupit někdo jiný. Představa, že jde o 'neobjevený' spící balík peněz, na který si lze jen tak sáhnout, je z mého pohledu hodně velkým zjednodušením. Ať už se hovoří o výstavbě dálnic nebo o budování elektráren,“ vysvětlil ekonom.

[ZDROJ](#)